

ఈ రోగానికి మందేమిటి?

‘గురూగారూ ఇక్కడికి తీసుకొచ్చే రేడియో’ అని కించితో విస్తుపోయాడు రాంబాబు.

సదరు గురువుగారు— సంతోషం— సమాధానం చెప్పేడు, “ భయపడకు. ఇది మనవాళ్ళదేలే— రా.”

సంతోషంకేసి ఆశ్చర్యంగా చూశాడు రాంబాబు.

ఉదయం అప్పరా లాడ్జిలో దింపుతూ “ఇది మనవాళ్ళదే. కయం లేదు ” అన్నాడు సంతోషం. ఆ తర్వాత ఇప్పటివరకూ చాలా చోట్ల “ మనవాళ్ళ ” నే పలకరించుకుంటూ తిప్పేడు.

సంతోషం చిద్విలాసంగా ఆలయ మహాద్వారాన్ని తోసు కుంటూ తోపలికి ప్రవేశించాడు. శిష్యుడు అనుసరించాడు.

“ నేను చాలా ఛాన్స్ బాబూ— సారీ ” అన్నట్లు కిరకిర లాడుతూ గురువు వదిలేసిన స్పింగ్‌డోర్ రాంబాబు ముక్కుని తక్కున పచ్చడి చేసేసింది.

నుదుట కట్టిన బొప్పిని అరచేత్తో నిమురుకుంటూ, జరిగిందేవిటో అవగాహన చేసుకోవాలని ప్రయత్నించాడు, రాంబాబు. ఈ కంగారులో కుడికాలి చెప్పు ఎడమకాలి చెప్పుతో సహాయనిరాకరణ ప్రారంభించింది. అతి కష్టమీద కాలీడ్చు కుంటూ లోపలి కొచ్చి నిలబడ్డాడు రాంబాబు.

అక్కడంతా ఏవిటోగా వుంది. వొంటికి గుడ్డల్ని అతి కించేస్తున్న చల్లదనం వుంది. పల్చటి వెలుగో, ముదురు చీకటో తెలీని నీడలున్నై. దూరదూరంగా టేబుల్స్, వాటి చుట్టూ ఆరేసి కుర్చీలూ, వాటిల్లో రకరకాల శాత్రీలూ, వున్నై. గోడలకి అంటుకుపోయి రేచుకుక్కల్లా చూస్తున్న నలుగురై దుగురు సూట్ వాలాలున్నారు. తెల్లటి డ్రస్ లో ప్రేలతో అటూ ఇటూ తిరుగుతున్న సర్వర్లున్నారు.

కళ్ళు విచ్చుకుని ఐదునిముషాలు దిక్కులు చూస్తేగానీ గురువుగారి దర్శనం కాలేదు. ఆయనో స్తంభం పక్కగా టేబుల్ ముందు పెదవులు తడుపుకుంటూ కూర్చొని వున్నాడు. కాలీడ్చుకుంటూ నడవటానికి సిగ్గేసింది రాంబాబుకి. కానీ తప్పదు మరి.

అలతిగా ఊపిరి పీల్చుకుని హంస గమనమో గజ గమనమో అంతుపట్టని అడుగులు వేసుకుంటూ సంతోషం దగ్గరి కొచ్చి అతని ఎదురు కుర్చీలో కూర్చున్నాడు, రాంబాబు.

“ ఏవిటి రాంబాబూ, శోభనపెళ్ళికూతుల్లా ఏవిటా వెకిలి చేష్టలు ” అని కోప్పడ్డాడు సంతోషం.

“ అదికాదు గురువుగారూ మరే... ” అని నసగడం మొదలెట్టిన రాంబాబుకి చేత్తో “ ఇక చాల్లే ” అన్న సైగచేసి పక్కన నిలబడ్డ బేరర్‌కి ఏదో అర్థమైచాడు సంతోషం.

“ నే నెప్పుడూ ఇట్లాంటి హోటలికి రాలేదు ” నన్నగా అన్నాడు రాంబాబు. “ తెలుస్తూనే వుంది ” చిరాకు పడ్డాడు సంతోషం. రెండు నిమిషాల్లో ఇలాంటి అవసరాల అవశ్య కతనీ, ఇవన్నీ తనకెలా విజయ సోపానాలుగా మారనున్నవో ఆ పై నాన్ని వివరించాడు సంతోషం.

చానెల్ మ్యూజిక్‌ని వింటూ హోలంతా కలయజూశాడు రాంబాబు.

అదా మగా చాలామంది వున్నారు.

అందరి చేతుల్లోనూ నాజూకైన గ్లాసుల్లో రంగుద్రవం. అందరి కళ్ళల్లోనూ చిందులు వేస్తున్న అనందం. అందరి మాటల్లోనూ ఆహ్లాదం. “ ఆ పెద్ద చిన్నదాని కళ్ళు చాలా అందంగా వున్నై నైన్- ” ఒక టేబుల్ పైపు చూసిన రాంబాబు మనసులో కళారాధన మొదలైంది. “ ఇక్కడి పద్ధతి కాదోయి- ” తనలో తాను అనుకున్నాననుకుంటూ పై కేఆనేశాడు రాంబాబు.

“ కత్ - చిన్నగా. వినపడుతుంది ” కోపగించుకున్నాడు సంతోషం.

పదార్థాలు వచ్చినై. “ తీసుకో ” అన్నాడు గురువుగారు. “ నాకలవాటు లేదు ” అనబోతున్నాడు రాంబాబు అని సంతోషంకి తెలుసు. “ ఇక్కడంతా నే చెప్పినట్టు విను. సీస్లు క్రియేట్ చెయ్యకు. బాగుండదు. మన స్నేహానికి మందుతో నాంది. మన తీర్థయాత్ర ఇప్పట్నుంచీ మొదలు ” అన్నాడు.

అసంకల్ప ప్రతీకార చర్యలా గ్లాసందుకున్నాడు రాంబాబు. గురువుగారి మీద భక్తి శ్రద్ధలకి ప్రస్తావన జరిగిపోయింది.

గుంట తర్వాత తన ముందుకొచ్చిన బిల్లు ని చూసి హఠాత్తుగా నాగుపాముని చూసినట్లు అదిరిపడ్డాడు రాంబాబు.

సంతోషం సన్నగా నవ్వేడు. “ మొదటి రోజుని కొంచెం లైట్ గానే పోనిచ్చాం ” సంతోషం సంతోషంగా అన్నాడు.

“ నూటనలభై ఏడు లైటా ” గొణుక్కున్నాడు రాంబాబు.

“ నూటఏభై ఆ సానర్లో పెట్టు ” గురువాజ్ఞ.

గుండె పట్టేసింది శిష్యుడికి. కుడిచేతి వేళ్ళతో పాంట్ జేబులో నోట్లని తడివి చూసుకున్నాడు. మూగగా లేదా బాధగా లేదా ముసురుగా గురువు కళ్ళల్లోకి చూసి ఏదో చెప్ప బోయాడు. “ ఫర్లే. నేనున్నాగా భయంలేదు. పైగా ఈ వూరు నిండా మనవాళ్ళు చాలామంది వున్నారు మనకేం ఫర్వాలేదు. అడుగడుక్కి బ్యాండ్ కొట్టకు ” అంటూ లేచాడు సంతోషం.

“ సాహసము నేయరా ఢింభకా ” అంటున్న మాంత్రికుడు గుర్తొచ్చాడు రాంబాబుకి. ఏడుపుని దిగ్గ్రమింగుకొని మూడు యాభై లూ సాసర్లో పడేసి లేచాడు. “ నేనున్నా-విసురూ విసుగూ తగ్గించు ” అని హెచ్చరించింది తెగిన చెప్పు.

“ అబ్బ... ఖర్మ ” అనుకుంటూ జోరు తగ్గించాడు. సిగ్గు ముంచుకొచ్చింది. జుట్టు పీక్కుందామనిపించింది రాంబాబుకి.

కడుపులో ఏదోగా వుంది. శరీరంలోని అవయవ నిర్మాణ క్రమంలో ఏదో లోపం జరిగినట్లనిపించింది.

మోకాలిలోతు నీళ్ళల్లో నడుస్తున్నట్టు ప్రాణాన్ని బుజ్జి గించుకుంటూ బయట పడ్డాడు. పచ్చడైన ముక్కు స్ఫురణ కొచ్చింది. ముక్కు నివురుకున్నాడు.

బయట ఆటో సిద్ధంగా వుంది. సంతోషం ఎక్కించాడో తానే ఎక్కాడో తెలీలేదు రాంబాబుకి.

ఆటో పోతోంది. రాంబాబు మనసూ, శరీరమూ, ఈ రెంటితో పాటు మాటూ- గాలిలో తేలిపోతున్నై. గుర్ర దెక్కటాలూ, గుర్ర వెక్కించడాలూ చెప్పుకుపోతున్నాడు. జీవితాంతం గురువుకి ఋణపడి వుంటానని బాసలు చేస్తున్నాడు. సంతోషం ఎక్కడ దిగిపోయాడో రాంబాబుకి తెలీదు.

అప్పరా దగ్గర ఇరవై రూపాయలు యిస్తేనే గానీ రాంబాబుని ఆటో దిగనివ్వలేదు డ్రైవర్.

కౌంటర్ దాకా దేహాన్ని లాక్కొచ్చి “ లూమ్ లెంబర్ వాన్ టూ త్రీ వీవాలియర్లు ” అని ఆవులింతలో అడిగేసి స్టోమోషన్లో కిందికి కూలిపోయాడు రాంబాబు. బాయ్ మోసు కెళ్ళి రూమ్లో పడేసి కొద్దిసేపు రూమంతా కలయజూసి తన పని తాను చేసుకుని తలుపుని బయట తాళం పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

ఉదయం పదిగంటలకల్లా వచ్చేళాడు సంతోషం.

రాంబాబు నిద్రయితే లేచాడుగానీ దిండ్రతో, పరుపుతో కుస్తీ పడుతున్నాడు. తాను వచ్చినపనీ, జరుగుతున్న కార్య క్రమం గుర్తుకొచ్చి మనసులో మధన మొదలైంది తనకి.

బాయ్ని పిలిచి కాఫీ తెప్పించాడు సంతోషం. బిల్లు మీద పొట్టి సంతకం చేసిచ్చాడు రాంబాబు.

“ ఇవ్వాల నా పని చూసిపెట్టాలి ” కర్తవ్యం గుర్తుకొచ్చి అడిగేడు రాంబాబు.

“ అందుకేగా వచ్చింది ” అని సిగరెట్ కాల్చుకుని శిష్యుడి కొకటి ఆఫర్ చేశాడు. రాంబాబు తీసుకున్నాడు. “ ముందుగా నీకు ఉద్యోగం చూడాలి. అంతేగా ”

“ అవును. అప్పుడే ధైర్యంగా మా మావయ్య ముందు తలెత్తుకొని నిలబడి, కాలరెత్తుకుని “మావయ్యా నా కాళ్ళమీద నేను నిలబడ్డాను - ఇహ నా వసంతని నాకిమ్మ ”ని ఆయన కాలర్ పట్టుకుని అడగ్గలను. ”

సంతోషం బాయ్ని పిలిచి తనకు టిఫిన్ తెప్పించు కున్నాడు.

అతను దాన్ని ఆరగిస్తుంటే, తాను పళ్ళు తోమడం మొదలెట్టాడు రాంబాబు.

టీఫిన్ తినడం పూర్తి చేసి చెప్పాడు సంతోషం “ ఇవాళ అట్నుంచీ నరుక్కొస్తాను. ఇదిగో ఇది - ఈ మహానగరంలో మంచి మంచి పొడిషన్లలో వున్న ‘మనవాళ్ళ’ లిస్టు. వీళ్ళలో నలుగురై దుగురు బిజినెస్ మాగ్నెట్స్ వున్నారు. వాళ్ళతో మొదలెడ్డం. ఎవడో వా క డు వింటాడు, మన పరపతి సంగతి చూస్తావుగా. ”

రాంబాబు చాలా సంబరపడిపోయాడు. అతనికి ఉద్యోగ మనే ఆపిల్ పండు పెక్కికలర్లో కనపడి “ ఊఁ. ఇంద ఇంద తీసుకో. ఇప్పుడే సొంతం చేసుకో ” అని ప్రాధేయ పూర్వకంగా తనకు తానుగా తనచేతికి అందుతున్నట్టయింది. రాత్రి హోటల్లో చూసిన పెద్దచిన్నది - కళ్ళని చక్రాలా తిప్పుకుంటూ స్టోమోషన్లో తనతో చెట్టాపట్టా లేసుకుని బృందావనం మెట్లమీద చెంగు చెంగున చిందు లేస్తున్నట్టనిపించింది. ఆ వెంటనే ఆ పెద్దచిన్న దాని స్థానంలో వసంత నిలబడింది. ఆనందం పట్టలేక సంతోషాన్ని కావలించుకోవోయేడు. “ చీ... చీ... ఏ(విటి) ప్రేమ...” అని చీదరించుకుంటూ పక్కకి జరిగేడు సంతోషం.

క్షణాల తర్వాత ఓ వందిలాయివ్వు. ఆటోలకి టాక్సీలకి వుంటయ్. మనవాళ్ళ దగ్గరకి టాక్సీలో వెళ్తేగానీ పని కాదు - సంతోషం అడిగేడు.

“అవునవును” అని పాంటు జేబులోంచి డబ్బు తీయబోయి షాక్ తిన్నాడు రాంబాబు. అది ఖాళీగావుంది. కంగారుగా అక్కడా ఇక్కడా వెతికాడు. లేదు. “రాత్రి ఎంత ఖర్చయిందీ ?” తనను తానే అడుక్కున్నాడు.

“ నా కిళ్ళీలకీ, సిగరెట్లకీ, ఆటోలకీ, హోటల్ కీ నువ్విచ్చి నది సుమారు రెండొందలు.”

“ అవును మరి. నిన్న సాయంత్రం మూడొందలు జేబులో పెట్టుకున్నానే... ” బుర్రగీక్కోసాగేడు రాంబాబు. ఖాళీ సీలింగ్ కేసి చూడసాగేడు.

బాయ్ టిఫిన్ బిల్లు తెచ్చాడు. రాంబాబు సంతకం పెట్టిస్తూ— “ రాత్రి ఇక్కడెవరున్నారో య్ బాయ్ ” అని సందేహం లాంటి గొణుగుడుని వెలిబుచ్చాడు. “ ఆరింటికే ఆళ్ళ షిప్ట్ మారినదండీ ” అంటూ వెళ్లిపోయాడు బాయ్.

ప్రాణం ఉసూరుమంది రాంబాబుకి. ఏదో ఆలోచిస్తూ— ఏవీ చెయ్యలేక— సూట్ కేస్ తీసి వో వంద తీసి సంతోషం కిచ్చి “మన పని కాస్త త్వరగా అయ్యేట్టు చూడండి గురూగారూ” అని అర్థించాడు.

“ ఏం భయంలేదు. అట్టాగే ” అని అభయమిచ్చి పచ్చ కాగితాన్ని జేబులో కుక్కుకుని ఏదో పాట హామ్మింగ్ చేస్తూ వెళ్లిపోయాడు సంతోషం. వెళ్తూ వెళ్తూ “సాయంత్రం ఆరింటికీ కలుస్తా. రూమ్ లో వుండు. ” అని వెళ్ళాడు.

ఈ లోగానికి మందేమిటి ?

రాంబాబు మనసు చెడిపోయింది. రెండొందలు కార్లకి బార్లకి ఖర్చయిన దానికన్నా ఉట్టవుడియంగా వంద రూపాయలు ఎక్కడో జారిపోయినందుకు బాధ మొదలైంది. చెల్లెలు తెమ్మన్న పట్టుపరికిణీ డబ్బు పోయినట్లనిపించింది.

వంద రూపాయలు పోయిన కారణాన టిఫిన్ చెయ్యాలనిపించలేదు రాంబాబుకి. కొంటర్ దాకా వెళ్ళి హోటల్ వాళ్ళతో జగడా పడ్డాడు—బాయిస్ లో ఎవరో రాత్రి తన జేబు కొట్టేశారంటూ.

“ హాయి...అమ్మ...ఎంతమాట ” అని కట్టగట్టుకుని మీదపడి రాంబాబుని కొట్టబోయారు బాయిస్. నలుగురిలో ఓ కుర్రాడు రాంబాబుని హెచ్చరించాడు, “ నీ బోడి వంద రూపాయలకి కక్కుర్తిపడే వాళ్ళెవరూ లేకు లేవయ్యా మా బాయిస్ లో— మాకు రోజుకి రెండొందలు టిప్పే వస్తయ్ ” అన్నాడు.

నలుగురూ నవ్వారు. బిక్కచచ్చిపోయాడు రాంబాబు. గోళ్ళు కొరుక్కున్నాడు. తల కొట్టేసినట్లయింది. మరొకతనేమో “ తెగిపోయిన చెప్పుల్తో తిరిగే మొహానికి అసలు పచ్చనోటు తెలుసా ? ” అన్నాడు ఎద్దేవగా. రాంబాబు మొహం మిల్లిలా అయిపోయింది. రూమ్ లో జొరపడి జుట్టు పీక్కున్నాడు. ఆవమానంగా పీలయ్యాడు. పాట పాడుకోవాలని ప్రై చేశాడు.

ఏ బిట్ట పాటకీ ట్యూనూ రాలేదు. మంచంమీద దొర్లి దొర్లి నిద్రపోయాడు.

సాయంత్రం ఆరయింది. కడుపు రగిలిపోతోంది రాంబాబుకి. కడుపు కాలిపోతోంది. ఉదయాన్నుంచీ ఏవీ తినలేదు మరి.

ఇంతలో సంతోషం వచ్చేడు. జరిగిందంతా రిసెప్షన్ లోనే తెలిసిపోయిందతనికి. రాంబాబుమీద చిరచిరలాడేడు. “ వెధవ వాండకి ఇంత గొడవెందుకు ” అన్నాడు.

“ అది నాది కదా-అందుకూ ” అని లోలోపలే ఏడ్చేడు రాంబాబు.

“ నీ వలన నాకు చిన్నతనంగా వుంది. పద-రూమ్ ఫాఫీ చెయ్యి ” అంటూ రాంబాబుని బయట పడేశాడు సంతోషం.

అప్పురానుంచీ, ఆనందాకు మారింది బస.

ఆ రాత్రి కూడా—గడచిన రాత్రి ఆనందాన్నే కొనుక్కున్నారు గురుశిష్యులు. కాకుంటే “ అమ్మో రెండొందల ఇరవయ్యే ” అని గుండెలు బాదుకున్నాడు రాంబాబు. “ పోనీవోయ్ ఏది శాశ్వతం. నువ్విట్టా ఏడుస్తుంటే నీ కడుపులో చికెన్ మరింత గలభా చేస్తుంది ” అని భయపెట్టాడు సంతోషం.

“ హతవిధి, దుర్విధి ; ఖర్మ, దుష్కర్మ ; హ్రీం గ్రీం, గ్రీం హ్రీం ” అనుకుని స్వగతంలోనే నెత్తీ నోరూ కొట్టుకుని కొత్తగా కొన్న చెప్పులు నేలకేసి రాస్తూ ఆటో ఎక్కాడు రాంబాబు.

మర్నాడు, ఆ తర్వాత రెండు రోజులూ శిష్యుణ్ణి కూడా తనతో తిప్పేడు సంతోషం.

నగరంలోని మనవాళ్ళలో చాలామందిని చూపించాడు. కొన్నిచోట్ల బీలా ఒకటి రెండు చోట్ల డ్రింక్ లూ దక్కినై. పనిలో పనిగా సిటీని చూశాడు రాంబాబు. అతనికి గుండెల్లో గుబులుగా వుంది. ఈ జనారణ్యంలోకి, మహాసముద్రంలోకి పచ్చకాగితాల పడవల్ని వదులుతున్నకొద్దీ, అవన్నీ ప్రతిఫలం లేకుండా మునిగిపోతున్నకొద్దీ దిగులు దిగులుగా నీరసం అవహించసాగింది.

మరో నాలుగు రోజుల తర్వాత, రూమ్ లో ఉద్యోగ ప్రస్తావన తెచ్చాడు రాంబాబు.

సంతోషం అముదం మొహంపెట్టి “ సీ bad luck రాంబాబూ. అంతా సెటిలయిపోయి టరమ్స్ కుదిరే సమయంలో నీళ్ళ తన్నుకుపోయిందివ్వాల. ”

ప్రాణం హారీమన్నట్టయింది రాంబాబుకు. తమాయించు కన్నాడు. “ అంటే ? ”

“ అంటే ఆ గద్ద మనకంటే పెద్దది. మినిష్టరుగారి ఇలాకా మరి. డోక్టర్ వ్రీ నీకేం ఫర్లే. మనవాళ్ళున్నారు. నే నున్నాను. చూద్దాం ” భరోసా ఇచ్చేడు.

“ కానీ, డబ్బులయిపోవస్తున్నాయ్... ” న సి గే డు రాంబాబు.

“ నో వ్రీ. ఈలోగా నేనా మిరాయి పొట్లాన్ని పట్టుకొచ్చి నీ చేతి కిస్తాగా ” ధైర్యం చెప్పేడు.

కొంచెం ఉపిరాడింది—రాంబాబుకి.

ఆ తర్వాత వారం రోజులపాటు సంతోషం అయిపు లేదు. తెలిసినచోటల్లా విచారించాడుగానీ, రాంబాబుకి అతని అద్రస్ దొరకలేదు. సూట్ కేస్ లో కాగితం కవరు బరువు తగ్గుతున్న కొద్దీ రాంబాబు గుండె బరువెక్కుతున్నది. అన్నం తింటుంటే పల్లెలో వున్న అమ్మా, చెల్లీ గుర్తుకొస్తున్నారు అతనికి. పోయింది పోగా మిగిలిన కుంటని అమ్మేసి ఆరువేలూ ఇచ్చి ఈ సంతోషంతో పంపించింది అమ్మ. “నాలుగు రోజుల్లో నీ కొడుక్కి ఉద్యోగం చూపించే భారం, బాధ్యతా నాది” అంటే ఆశగా తనని సంతోషంతో ప్రయాణం కట్టించింది అమ్మ. రాత్రుళ్ళు కొండ చిలువలాంటి భయం అతనిముందు ప్రత్యక్షమై నిద్ర పట్టకుండా చేస్తోంది. ఈ డబ్బు అయిపోయి ఉద్యోగం రాకపోతే— “అమ్మో” ఈ ఆలోచనకే గుండెలు అవిసిపోతున్నై రాంబాబుకు. ఉద్యోగం రాకపోతే—తిండి వుండదు తనకొక్కడికే కాదు అమ్మకూ, చెల్లికీ కూడా. ఉద్యోగం రాకపోతే వసంత—తన వసంతని తన కివ్వడు మామయ్య. ఆలోచనలకు చిక్కిపోతున్నాడు రాంబాబు. ఈ ఆలోచనలతో చిక్కిపోతున్నాడు రాంబాబు.

ఆ రాత్రి హడావిడిగా ఊడిపడ్డాడు సంతోషం. “ప్రశ్న లేవీ వెయ్యకు. నే చెప్పేది విను” అంటూ “నీ రొట్టి విరిగి నేతిలో పడిందోయ్.” అని రాంబాబు చేయందుకున్నాడు.

‘నేతిలో పడకపోతే మానె కుడితిలో పడకుంటే చాలు. రొట్టె రొట్టెగా దొరికితే అదే పదివేలు’—ఇదీ రాంబాబు మససులో మాట.

“ ఎల్లుండి వో కంపెనీలో ఇంటర్వ్యూలున్నై. దానికి నీకు కాల్ లెటర్ వచ్చే ఏర్పాటు చేసొస్తున్నాను. కుందేటి కొమ్ముని సాధించినట్లయిందనుకో, కాకుంటే ఓ రెండువేలు అర్పించుకోవాలి. ”

“ అమ్మో రెండు వేలే ” అప్రయత్నంగా అరిచాడు రాంబాబు పడిపోవోయి మంచంమీద కూలబడ్డాడు.

“ ఏవిటోయ్ ఆ గవుకేక. రెండువేలంటే డామ్ చీప్ తెలుసా, వేలం పాడుతున్నారు. నాకు కనక ఈ మాత్రానికి దొరికింది. ”

“ అహాహా... కాబోలు ... అవునవును ... అయ్యే వుంటుంది ” అని తడబడి నీళ్ళు నమిలేడు. కొద్దిసేపటికి తెప్పరిల్లు కుని రెండువేలూ అతనికిచ్చి “ గురూగారూ భారమంతా మీదే. ఏం చేస్తారో ఏమో ” అని చేతులు పుచ్చుకుని కళ్ళనీళ్ళు పెట్టు కున్నాడు. మళ్ళీ “ డోన్ట్ వర్రీ ” చెప్పి డబ్బు తీసుకుపోయాడు సంతోషం.

మర్నాడు వైర్ మీద కాల్ లెటర్ వచ్చింది. సంతోషం రాలేదు.

రాంబాబు పొంగిపోయాడు. సంతోషం తెలివికి, చాకచక్యా నికి, లౌక్యానికి ధన్యవాద తీర్మానాలు కోకొల్లలుగా పాస్ చేశాడు. పాలకోవా తిన్నాడు. తల్లికి చెల్లికి అదే స్వీట్ రెండు కిలోలు తీసుకుపోవాలనుకున్నాడు. అతనికి లోకమంతా ఆకుపచ్చగా

కనిపించసాగింది. మనస్సు చార్మినార్ ఎక్కి తాజ్ మహల్ ముందు విహరించసాగింది. ఊహలు కాళ్ళని ఢిల్లీ, బొంబాయి, కలకత్తాలో తిప్పసాగినై. ఆశని పీకలు మొయ్యా మేనేసి, ఊహాగానాన్ని గొంతెత్తి గానం చేసుకుని ఆలోచనల పండగ చేసుకున్నాడు. ఆ రోజల్లా ఈలపాటల్లోనే తేలిపోయాడు. పెద్ద చిన్నదాని కళ్ళని వసంత కళ్ళతో “ రిఫ్లెక్స్ ” చేసుకుని—ఉత్సవాల ఊరేగింపు జరుపుకున్నాడు. రాత్రికి గురువుగారు లేకుండానే తనొక్కడే గుర్రమెక్కేడు.

మర్నాడు ఇంటర్వ్యూకి హాజరయ్యాడు రాంబాబు. “పసుపు పచ్చలో నీలం కలిస్తే ఏ రంగంస్తుంది”, “మీ పూళ్ళో వున్న వీడి దీపాల సంఖ్య ఎంత?” వంటి ప్రశ్నలు వేసి “నాకు తెలీదు” అనిపించి పంపించారు. రాంబాబుకి ఏడుపు ముంచుకొచ్చింది. చెట్టునవున్న మామిడికాయని కష్టపడి రాయితో కొట్టుకుంటే—అది మురుక్కాలవలో పడినట్లైంది. మళ్ళీ సంతోషం అడ్రస్ లేడు.

మరో రెండోజుల్లో సూట్ కేస్ లోని కాగితం కవరు ఖాళీ అయింది.

ఆవేళ హోటల్ ఖాళీ చేయాలి. ఇంటర్వ్యూ జరిగిన కంపెనీకి షోయి విచారినై ఖాళీలు భర్తీ చేశామని చెప్పారు. రాంబాబు బంగారు హర్యాలన్నీ పేకమేడలై నై. తిట్టిన తిట్టు తిట్టకుండా సంతోషంని తిట్టాడు. తనను తాను తిట్టుకున్నాడు. ఇద్దర్నీ కలిపి తిట్టుకున్నాడు. సంతోషం చెప్పిన శుష్కప్రియాలతో, తనకు మిగిలిన కున్య హస్తాలతో పల్లెకి తిరిగొచ్చాడు.

జరిగిందంతా తల్లితో చెప్పి ఏడ్చాడు.

“ పోస్తే ఏం చేస్తాం ఖర్మ. మనకింకా మంచిరోజులు రాలేదు” అని పిదకలు చేసుకోవడానికి పోయింది ఆవిడ. మూగగా మాటలు చెల్లలేమో గడ్డి కోసుకురావడానికి తట్ట తీసుకుని గట్టుకి వెళ్ళిపోయింది.

నెలరోజులకి కాదోలు సంతోషంనుంచీ ఉత్తరం వచ్చింది. రాంబాబు ఇంటర్వ్యూలో బాగా చేయకపోవడం దురదృష్టమనీ అతనికి ఉద్యోగం రాకపోయినందుకు తాను ఎంతో విచారిస్తున్నాననీ వ్రాసేడు. ఆ ఉత్తరాన్ని చించి పోగులుపెట్టి రోషంతో ఉక్రోషంతో పెదవులు వణికించుకున్నాడు రాంబాబు.

మరో నెలకి—రాంబాబుకి తన మావయ్య నుంచీ పెళ్ళి శుభలేఖ వచ్చింది. వధువు తనదనుకున్న వసంత ! వరుడు సంతోషం ! అతని పేరుకింద ఉద్యోగ వివరం వేసి వుంది. అవును, అది రాంబాబు ఇంటర్వ్యూకి వెళ్ళిన కంపెనీ పేరే !! పెద్దచిన్నదాని చూపులు రాంబాబు కళ్ళముందు నర్తించినై.

గుండెలు పిండుకుని అలిసిపోయిన రాంబాబు భ్రష్టయోగిలా నవ్వుకున్నాడు. ఆ వెంటనే అతని పెదవులు హీనంగా, దీనంగా చీత్కారంగా గొణుక్కున్నై—“ చీ...చీ...అంతా మనవాళ్ళు—ఆడిందేమో డర్టీగేమ్ ! ”